

BESLUT "NATURRESERVAS GUMMAS": 1996-09-02
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAS GUMMAS": 1996-09-02

LÄNSSTYRELSEN DALARNAS LÄN
Miljövårdsenheten

BESLUT: 1996-09-02
DNR: 231-2911-96 (2039)

BILDANDE AV NATURRESERVATET GUMMAS DOMÄNRESERVAT I ÄLVDALENS
KOMMUN

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets benämning: Gummas domänreservat
Objektnummer:
Kommun: Älvdalen
Registerområde: Älvdalens socken
Lägesbeskrivning: Ca 25 km nordväst om Älvdalen
Ekonomiska kartan 15D 0-1 e-f
Gräns: Reservatets gräns är markerad med
punktstreckad linje på bifogad karta,
bilaga 2
Fastigheter: Älvdalens Kronopark 1:1
Markägare: AssiDomän AB
Areal: 12 ha
Därav landarea: 12 ha
Naturtyper: Barrskog 12 ha
Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

BESKRIVNING AV RESERVATET

Gummas är beläget inom Dalarnas sandstensområde ca 25 km nordväst om Älvdalen. Området präglas av en naturskogsartad barrblandskog med inslag av björk och stor tillgång på död ved. Fältskiktet är av högörtstyp med arter som kung Karls spira, trolldruva och hässlebrodd.

Karaktäristiskt för området är ett stort antal sänkor i marken, s.k lokar. De vattenfylls under snösmältningen, men torkar ut under sommaren. Tydliga märken på omgivande träd visar att vattendjupet kan uppgå till ett par meter. Kring lokarna växer företrädesvis storvuxen gran. De högsta granarna mäter omkring 36 meter.

En mindre bilväg skär genom södra delen av reservatet och grova granstubbar vittnar om avverkning, men huggningen har varit måttlig och området har sammantaget ändå ett stort naturskogs-

värde.

ÄRENDETS BEREDNING

Området avsattes 1964 som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges långsiktigt skydd som naturreservat. Gummas hör till de områden som länsstyrelsen valde ut.

Naturvårdsverket och AssiDomän AB slöt 1995 ett avtal om naturreservatsbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i landet. Gummas är ett av de områden som omfattas av avtalet.

Detta beslut har fattats i enlighet med villkoren i avtalet mellan AssiDomän och efter samråd med Älvdalens kommun enligt 43 § naturvårdslagen.

Statens naturvårdsverk och naturskyddsföreningen har tillstyrkt reservatsbildningen.

Svenska samernas riksförbud har påpekat att föreskrifterna innebär inskränkningar i renskötselutövningen. Länsstyrelsen har ändrat föreskrifterna så att dessa inte utgör något hinder för renskötselutövning.

AssiDomän, Dalarnas jaktvårdsförbund och Älvdalens jaktvårds-krets invänder mot inskränkningar i jakten. Älvdalens kommun invänder mot jaktrestriktionerna och motsätter sig ombildandet av domänreservat till naturreservat om inte jakt och fritidsfiske får fortsätta i samma omfattning som tidigare. Länsstyrelsen har tillmötesgått ovan nämnda instanser genom att tillåta jakt i reservatet.

GRUND FÖR BESLUTET

Gummas är ett värdefullt skogsområde med naturskogskaraktär. Det har på grund av sina naturskogs-kvalitéer varit skyddat som domänreservat och anses så värdefullt att det bör ges lagstadgat skydd i form av naturreservat.

Många hotade växt- och djurarter är knutna till naturskogar. För att kunna bevara den biologiska mångfalden i skogslandskapet är det därför viktigt att skydda skogar med naturskogsprägel.

Området är värdefullt som framtida referensområde för forskning inom botanik, zoologi och ekologi.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsuppgifter skall gälla beträffande naturreservatet.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet skall vara att skydda ett naturskogsartat område med dess flora och fauna och naturliga successioner. Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelse och vetenskaplig forskning i orörd natur.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHETER INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller dämna,
2. anlägga mark- eller luftledning,
3. inplantera för området främmande växt- eller djurart,
4. skada växande eller döda - stående eller ikullfallna- träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, lavar och vedsvampar,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen. Undantag skall gälla vid uttransport av älg under förutsättning att endast lättare dragfordon med lågt marktryck används, t.ex. järnhäst eller fyrhjuling. Undantag gäller även vid framförande av terrängmotorfordon på snötäckt mark i direkt samband med renskötsel,
6. skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
8. uppföra ny byggnad eller anläggning,
9. aktivt lägga ut åtel.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

10. sprida ut kalk i vatten eller på land.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet. Föreskrifterna utgör inte heller något hinder mot de åtgärder som krävs för normalt vägunderhåll.

Punkterna A4 och A6 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej skall gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet, skall frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN OM SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål,
2. skada växande eller döda - stående eller ikullfallna - träd och buskar, plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar och vedsvampar,
3. elda,
4. inplantera för området främmande växt- eller djurart,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen. Körning får ske i samband med räddningsverksamhet,
6. störa djurlivet t.ex. genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
7. medföra okopplad hund.

D. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN RÖRANDE NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN AV RESERVATET

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m.m. som framgår av bifogad skötselplan.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Kopparbergs län.

ÖVRIGT

Detta beslut träder i kraft den 1 oktober 1996 eller, i det fall beslutet överklagas, den senare tidpunkt när beslutet vinner laga kraft.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, blankett 2:1.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gunnar Björk jämte ledamöterna Hans Andersson, Ann-Christine Dåderman, Kenneth Johansson, Åke Johansson, Margareta Jonback, Eva Kungsmark, Lena Ludvigsson-Olafsen, Nils Nilsson, Bengt Nylund, Lennart Sacrédeus, Nicke Welin-Berger, Birgitta Örjas. Tjänstgörande suppleant var Arne Bogghed.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Leif Svensson, rättsenhetschef Inger Eriksson, miljövårdsdirektör Stig-Åke Svensson och ekolog Susanne Peterson, den sistnämnda föredragande.

Gunnar Björk

Susanne Peterson

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar, blankett 2:1

LÄNSSTYRELSEN

SKÖTSELPLAN

DALARNA

Miljövårdsenheten

1996-09-02

231-2911-96

SKÖTSELPLAN GUMMAS DOMÄNRESERVAT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

I	ALLMÄN BESKRIVNING
1	Administrativa data
2	Grunden för beslutet samt föreskrifter

- 3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden
- 3.1 Naturförhållanden
- 3.2 Nuvarande markanvändning
- 3.3 Tillgänglighet
- 3.4 Anordningar för friluftslivet
- 3.5 Slitage- och störningskänslighet
- 3.6 Källuppgifter

II PLANDEL

- 1 Disposition och skötsel av mark och vatten
 - 1.1 Övergripande mål
 - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
 - 1.2.1 Hävd av skogsområde
 - 1.2.2 Jakt
 - 1.2.3 Skogsbrand
 - 1.2.4 Utmärkning av reservatets gräns
- 2 Anordningar för rekreation och friluftsliv
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
 - 2.2.1 Information
 - 2.2.2 Parkeringsplatser
 - 2.2.3 Vandringsleder
- 3 Tillsyn
- 4 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Skötselkarta

- I ALLMÄN BESKRIVNING
- 1 Administrativa data
(Se registeruppgifter)
- 2 Grunden för beslutet samt föreskrifter
(Se reservatsbeslutet)
- 3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

3.1 Naturförhållanden

Gummas är beläget inom Dalarnas sandstensområde ca 25 km nordväst om Älvdalen. Området präglas av en naturskogsartad barrblandskog med inslag av björk och stor tillgång på död ved. Fältskiktet är av högörtstyp med arter som kung Karls spira, trolldruva och hässlebrodd.

Karaktäristiskt för området är ett stort antal sänkor i marken,

s.k lokar. De vattenfylls under snösmältningen, men torkar ut under sommaren. Tydliga märken på omgivande träd visar att vattendjupet kan uppgå till ett par meter. Kring lokarna växer företrädesvis storvuxen gran. De högsta granarna mäter omkring 36 meter.

En mindre bilväg skär genom södra delen av reservatet och grova granstubbar vittnar om avverkning, men huggningen har varit måttlig och området har sammantaget ändå ett stort naturskogsvärde.

3.2 Nuvarade markanvändning

Jakt och rörligt friluftsliv är den enda formen av markanvändning som förekommer i området.

3.3 Tillgänglighet

Gummas kan nås från två håll eftersom området genomkorsas av en skogsbilväg. Från riksväg 70 väster om Gummas leder skogsbilvägen cirka 6 km till reservatet. Från det andra hållet går skogsbilvägar 4,5 km från den allmänna vägen mellan riksväg 70 och Lövnäs.

3.4 Anordningar för friluftslivet

En strövstig finns utmärkt i området, men markeringarna är i dåligt skick.

3.5 Slitage- och störningskänslighet

En överföring av området från domänreservat till naturreservat kommer troligtvis inte att innebära ett högre besöksstryck i området. Ur slitagesynpunkt föreligger i dagsläget inga behov av restriktioner för besökare utöver de allmänna restriktioner som finns under C i beslutet.

3.6 Källuppgifter

Edling, Ove: Naturvårdsinventering av fyra domänreservat i Älvdalens kommun. Länsstyrelsen 1969:1.

Lundquist, R: Urskogar och fjällurskogar i Kopparbergs län.

Opubl. rapport på länsstyrelsen.

Naturvårdsprogram för Kopparbergs län, Länsstyrelsen 1988:1.

II PLANDEL

1 Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med reservatets skötsel ska vara att bevara den nuvarande naturmiljön.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Hävd av skogsområde

Skogen skall få utvecklas fritt. Inget skogsbruk skall bedrivas i området.

1.2.2 Jakt

Jakt kan fortsätta som tidigare. Reservatsföreskrifterna tillåter inte röjande för eller byggande av passhytta eller jaktorn.

1.2.3 Skogsbrand

Beträffande elden är det viktigt att denna hanteras på ett genomtänkt och vetenskapligt försvarbart sätt. I dagens läge kan således inga andra regler tillämpas än att spontant uppkomna bränder skall släckas enligt gällande brandlagstiftning. Med tiden bör dock en strategi för släckning utarbetas som ger visst utrymme för avbränning.

1.2.4 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatets gräns skall utföras enligt svensk standard SIS 031522 och enligt naturvårdsverkets anvisningar.

2 Anordningar för rekreation och friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är också att befrämja det rörliga friluftslivet. Dispositionen av området utgår från att underlätta för besökare att ta sig fram i området och att kunna studera skogen och utnyttja dess friluftsvärden.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Information

Naturvårdsförvaltaren svarar för uppsättning av informationstavlor vid infarten från öster, där parkeringsytan är belägen och strövstigen börjar. Vägvisare till parkeringsytan sätts upp vid infarten från söder.

2.2.2 Parkeringsplatser

Parkeringsyta finns vid den östra infarten till reservatet.

2.2.3 Vandringsleder

Naturvårdsförvaltaren förbättrar markeringarna längs den befintliga stigen med orange färg.

3 Tillsyn

Förvaltarens tid för tillsyn av reservatet beräknas omfatta ett dagsverke per år.

4 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Allmänt

Framställning och utplacering av skyltar, underhåll av anläggningar, utmärkning av reservatets gräns samt årlig tillsyn bekostas av staten.

Kostnader som redovisas bygger på uppskattningar och på 1996 års prisnivå. Dagsverkskostnaden 1.700 kr avser lönekostnader, kostnad för arbetsledning m.m. Därtill kommer materialkostnader inklusive utrustning, hyror m.m.

Engångsåtgärder:

Utmärkning av reservatets gräns, samt strövstig, 4 dv á 1.700 kr.	6.800:-	
Materialkostnader.		5.000:-
	Totalt engångsåtgärder	11.800:-

Tillsyn och underhåll:

Tillsyns- och underhållskostnader		
1 dv á 1.700 kr		1.700:-
Materialkostnad		1.700:-
	Totalkostnad/år	3.400:-